

AGNÈS GABRIEL

KÖSZÖNÖM, MONSIEUR

DIOR

AGNÈS GABRIEL

KÖSZÖNÖM, MONSIEUR

DIOR

KOSSUTH KIADÓ

A kiadás alapja:
Agnès Gabriel: *Merci, monsieur Dior*
Aufbau Verlag GmbH & Co. KG, Berlin, 2020

Fordította
Várnai Péter

Szerkesztette
Winter Angéla

Borítóterv
Rocío Isabel González
for the edition by Giunti Editore

Második, javított kiadás

ISBN 978-615-125-096-9

Minden jog fenntartva

Copyright © Aufbau Verlag GmbH & Co. KG, Berlin 2020
(Published with Aufbau Taschenbuch; „Aufbau Taschenbuch”
is a trademark of Aufbau Verlag GmbH & Co. KG)
Hungarian edition © Kossuth Kiadó 2022, 2026
Hungarian translation © Várnai Péter 2022, 2026
Borítófotók © Erwin Blumenfeld / Condé Nast / Getty Images
© Shutterstock / vitalez

„Egy igazi hölgy nem csupán viseli a ruhákat,
hanem lehetővé teszi a ruhák számára, hogy öltöztessék.”

Yves Saint Laurent
(1936–2008)

Előszó

A város felett mélykék volt a nyári égbolt. Célestine megkérte a taxisofőrt, hogy tegyenek kitérőt. A Saint-Lazare pályaudvarról délnek tartottak, a Szajna-part felé. Amikor meg kellett állniuk egy kereszteződésnél, Célestine letekerte az ablakot, és hirtelen meghallotta a város zajait. Egy hibás kipufogó zörgése, autók motorjainak bőgése, egy dobogón álló közlekedési rendőr sípjának trillázása, egy autóbusz erőteljes dudálása, a sarki rikkancs kiabálása – olyan hangok, amelyek az ő fülében muzsikának hangzottak, de eddig hiányoztak. Hogy mennyire, azt csak most értette meg.

Miután továbbindult vele a taxi, a járdán meglátott egy elegáns ruhát viselő hölgyet, aki felkapaszkodott egy létrára, és kecses mozdulattal megfogta a kalapja karimáját. Körülötte férfiak nyüzsögtek kamerákkal és reflektorokkal – semmi kétség, Célestine visszatért a divat fővárosába. A bisztrók előtt, a mélyre leeresztett ponyvatetők alatt kerek márványasztaloknál ültek az emberek, s miközben beszélgettek, kávé vagy bort iszogattak. Kapcsolatok szövődtek itt, bizalmas dolgok derültek ki, vagy éppen üzletek kötöttek.

A taxi áthaladt a boulevard Haussmannon, Párizs egyik lelegegásabb bevásárlóutcáján, ahol egy nappali ruha egy tanár éves keresetébe, egy hímmzett zsebkendő pedig egy varrónő havi fizetésébe került. A művészien elrendezett kirakatok előtt járókelők sétáltak el, mások teli bevásárlótáskákkal léptek ki a divat és a szépség szentélyeiből. Az emberek könnyedén, egy ritmusra mozogtak, mintha a bensőjük vidám melódiáját követnék.

A taxi még elhaladt a Madeleine-templom előtt, amelynek a homlokzata ókori szentélyekre emlékeztet, aztán a rue Royale-ra ért. Célestine tekintete egy világos színű épületre esett, és elmosolyodott, mert eszébe jutott az első alkalom, amikor ebben a városban járt, és még halvány sejtelve sem volt arról, hogy mit tartogat számára a sors.

A Concorde térnél a taxis jobbra fordult a Cours-la-Reine-re. A magas hársfák alatt szerelmespárok andalogtak kéz a kézben a folyóparti sétányon. Idős hölgyek kutyát sétáltattak, egyik kezükben pórázzal, a másikkban nyitott ernyővel a tűző nap ellen. Gyűrött szövetkalapot viselő férfiak horgászbót tartottak a lassan hömpölygő Szajna vize fölé. A távolban az Eiffel-torony acélváza tört a magasba, a látványa, mint mindig, megdobogtatta Célestine szívét.

A Trocadéro-kertek mögött a taxis elhagyta a Szajna-partot, és a boulevard Henri Martin felé tartott. Célestine hirtelen ötlettől vezérelve szólt a sofőrnek, hogy álljon meg, aztán pénzt nyomott a kezébe, és felvette az ülésről a bő-

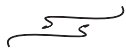
röndjét. Az út utolsó szakaszát gyalog akarta megtenni. Egyedül. A saját tempójában.

Lassan lépdelt a hatalmas gesztenyefák alatt. Az emeletes házaknak, amelyek előtt elhaladt, finoman ívelt erkélyeik voltak, kecses balkonrácsaikra kúszórózsák kapaszkodtak fel. Egy ablakpárkányon macska feküdt, és lustán hunyorgott a napsütésben.

A boulevard Jules Sandeau-ra érve Célestine meggyorsította a lépteit. Amilyen gyorsan csak tudott, végigsietett az utcán, és közben sem a bőröndje súlyát nem érezte, sem a járda egyenetlenségeit a talpa alatt. Végül kifulladásra megállt a hetes számú ház előtt, és előkereste a kulcsot.

Amint kinyitotta a kaput, bergamott, jázmin és szantálfa ismerős illata lengte körül. Lehunyta a szemét, nagyot szíptantott a levegőből, és tudta, hogy hazaérkezett.

ELSŐ RÉSZ

Elindulás

1. fejezet

Célestine beleharapott az omlós mandulás süteménybe, amelyet a nagynénje csomagolt a hosszú vonatútra. Madeleine Dufour nehezen engedte el egyetlen unokahúgát, a történetek után azonban megértette Célestine döntését. A férje, Gustave viszont az utolsó pillanatig le akarta beszélni Célestine-t a tervéről.

– Te normandiai vagy, itt van a helyed, a tengerparton. Tisztességes lány nem költözik egyedül abba a Párizs nevű bűnös városba! A csatornában fogod végezni! – jósolta.

Célestine most mégis élete első nagy kalandja felé tartott. A gondolataiba merülve nézegetett ki a kupé ablakán, előtte késő őszi táj suhant el tágas mezőkkel és gyümölcsösökkel. A távolban elszórva tanyák terültek el. Az útnak már több mint a felét megtette, két óra múlva megérkezik.

Célestine a kabátzsebéből előhúzott egy levelet, és kisímitotta a szürkés papírt. Nem tudta, hányszor olvasta már az egykori iskolatársnője sorait. Utoljára két és fél éve látták egymást, mielőtt Marie a családjával tőlük több mint száz kilométerre, Normandia délkeleti részére költözött.

Párizs, 1946. október 27.

Kedves Célestine!

Ó, de szívesen elmentem volna az esküvődre! Sajnos túl későn kaptam meg a meghívódat ahhoz, hogy megszervezhessem az utazást.

A vörös hajaddal az osztályunkban mindig Te voltál a legfeltűnőbb jelenség. Nem csoda, hogy elsőként mentél férjhez, ráadásul a huszonegyedik születésnapodon. Azt írod, a férjed, Albert egy almáskert örököse lesz. Nagyon boldog lehetsz!

Nagy hírem van: búcsút mondtam a szülőfalumnak, Aubigny-nak, és Párizsba költöztem. Ezért is nem ért el időben a leveled. Sok vitám volt a szüleimmel, amint azt nyilván sejtet, mégis eljöttem. A kis manzárdomban most minden reggel izgatottan ébredek, és azt találgatom, milyen meglepetéseket hoz majd számomra ez a nap.

A párizsiak egyetlen lehetőséget sem hagynak ki, hogy élvezzék az életet. Szép időben napközben a bisztrók előtt ülnek a Champs-Élysées-n, és bort iszogatnak. Esténként előzőnlik a vendéglőket, kiállításokra és színházba járnak, vagy bálokban táncolnak. Mintha pótolni akarnának mindent, amiben az istenverte háború éveken át meggátolta őket.

Okvetlenül meg kell látogatnod, Célestine! A te Albert-ed bizonyára nem ellenezné. Együtt bejárjuk Párizst, rengeteg itt a felfedeznivaló! Először felvonóval felmegyünk az Eiffel-toronyba, és odafentről gyönyörködünk a városban. Utána hajókirándulást teszünk a Szajnáan, és kakaót iszunk valamelyik kávéházban. Biztos vagyok benne, hogy szeretni fogod Párizst.

Most indulnom kell. Pincéernőként dolgozom egy sörözőben, csak néhány percre innen, és hamarosan kezdődik a műszakom. Tegnap az egyik vendég, egy jóvágású fiatalember meghívott egy pohár sörre. Talán ma újra eljön...

Öllelek, és remélem, hogy mielőbb találkozunk!

Je t'embrasse.

Marie

Célestine nagy sóhajjal összehajtotta a levelet, és visszadugta a kabátzsebébe. Marie semmit sem sejt, de hogyan is tudhatt volna a legújabb fejleményekről, amikor ezeket a sorokat írta?

Célestine-ben fájdalmasan felidéződtek a képek, amelyek napok óta álmában is kísértették. Egy fiatal nőt látott, ahogy egy borús szeptemberi délelőtt a genêts-i anyakönyvi hivatal előtt az édesanyjára vár menyasszonyi ruhában, amelyet ő maga varrt egy régi függönyanyagból. Az édesanyja szoknyájának szegélye beakadt a bejárati ajtó szálkájába, és még

gyorsan meg akarta javítani, mielőtt az anyakönyvi hivatalba indul. Amikor a fiatal nő hazarohant, hogy megsürgesse az édesanyját, a nő dermedt tekintettel, mozdulatlanul feküdt a hálószoza padlóján. A halott Laurianne Dufour volt, Célestine imádott édesanyja, a fiatal nő a menyasszonyi ruhában pedig ő maga.

Elérzékenyülve zsebkendőt húzott elő a kabátja ujjából, kitörölte a könnyeket a szeme sarkából, és a gondolatait visszaterte a jelenbe. Elvégre azért tart Párizsba, hogy maga mögött hagyja a múltat. A gyermek- és ifjúkorát, az édesanyja váratlan halálát – és Albert-t is, a férfit, akiben nagyot csalódott...

A kalauz vagonról vagonra járt, és bejelentette a közeli megérkezést:

– Montparnasse, végállomás! Hagyják el a vonatot!

Célestine kissé szédült, amikor párizsi földön megtette az első lépéseket. A fülében visszhangzott a szomszédos sínekre érkező és az azokról induló szerelvények hangos csikorgása. A hatalmas, fekete mozdonyok kéményéből füst- és gőzfelhők indultak a sűrke felhős őszi égbolt felé. A peronon szinte áttekinthetetlen tömeg tartott sietve minden lehetséges irányba. Hol egy bőrrönd ütődött Célestine térdhajlatának, hol egy könyököt érzett a bordái között.

Az a sok ember megijesztette, és arra kényszerítette, hogy egy magas, öntöttvas oszlopnál keressen menedéket a peronon. Lábujjhegyre állt, és a nyakát nyújtogatta. Hogyan találja meg ebben a zűrzavarban a barátnőjét? Marie azt sürgönyözte neki, hogy kimegy elé a pályaudvarra. Célestine már negyed-

órája várt türelmetlenül, és kiverte az izzadság, de leküzdötte a nyugtalanságát. Lehet, hogy Marie-nak be kellett ugrania egy megbetegedett kolléganője helyett, és nem jöhetett el időben a sörözőből, ahol dolgozik.

Egyedül is eltalállok a címre – mondta magában Célestine bátorítón, és átvágott a pályaudvar csarnokán, amelynek az oromzata magasabb volt, mint azoké a templomoké, amelyekben valaha is járt. Itt sem ritkult a tömeg. Mindenhol idegen szavakat hallott, és fekete, barna meg sárga bőrű embereket látott, mintha az egész világ itt gyűlt volna össze. Régimódi bricsesz nadrágot és durva bőrbakancsot viselő rikkancsok hónuk alatt újságcövekkel a címsorokat harsogták. Egy árus a nyakba akasztható tálcájáról aransárga brióst kínált. Egy bisztróból harmonikaszó és csábító kávéillat áradt, amely csakis valódi babkávétól származhatott. Az élelmiszerjegyek időszakában ez hiánycikk volt.

A rengeteg benyomástól bódultan Célestine megállt, és mélyeket lélegzett. A pályaudvar előtti téren, amelyet világos színű, sokemeletes házak vettek körül, autók, motorok és kerékpárok haladtak sűrű egymásutánban. A vezetőik mind dudálással és csengetéssel próbálták elsőbbséget szerezni maguknak. Célestine nem gondolta, hogy a főváros ilyen zajos és kaotikus. Óvatosan a járdaszegélyhez lépett, és tétován megállt. Hogyan keljen át az utcán épségben ebben az óriási forgalomban?

Két fiú vakmerőn lelépett az úttestre, egy autó csikorgó gumikkal lefékezett előttük, ők pedig a két- és négykerekű

járművek között kanyarogva átértek a túloldalra. Nevetve visszanéztek Célestine-re, és integettek neki, hogy kövesse a példájukat. Ő úgy állt ott, mintha földbe gyökerezett volna a lába, és nem mert lelépni az úttestre. Már látta magát halálra gázolva az aszfalton, és sírás kerülgette. Miért hagyta el hanyatt-homlok a szülőföldjét, mindössze egy bőrönddel, amelybe alig pakolt be többet néhány ruhánál, fehérneműnél, a munkakönyvénel és a kedvenc írónője, Germaine Mercier három könyvénel? Egyszeriben hallani vélte a nagybátyja szavait, amelyekkel nyomatékosan figyelmeztette őt a nagyváros veszélyeire.

Hirtelen egy autó állt meg előtte. A vezető letekerte az ablakot, Célestine pedig egy középkorú férfi barátságos arcát látta meg, aki nikkelkeretes szemüveget és ellenzős kockás sapkát viselt.

– Taxit, *mademoiselle*?

Célestine megkönnyebbült bólintással válaszolt a megmentőjének, de nyomban kétségei is támadtak. Megbízhat egyáltalán ebben a vadidegen férfin? Végül minden bátorságát összeszedve beszállt a taxiba, és megadta Marie címét a Montmartre kerületben.

Miközben a taxi haladt a sűrű forgalomban, Célestine hevesen kalapáló szívvel nézett ki a hátsó ülésről. Fákka szegélyezett sugárutakat látott, amelyeken emberek sétáltak, és impozáns szállodákat leengedett napellenzőkkel, a szállodák előtt libériás portások üdvözölték az érkező vagy távozó vendégeket. A tekintete tágas tereket járt be, amelyeken

magas talapzatokon emlékművek álltak és szökőkutak csobogtak. A nők még mindig a háborús évekből való, katonai zubbonyokból készült, keskeny szabású ruhát viseltek. Egyébként a csillogó városban csak kevés jel utalt arra, hogy Párizsban két éve még háború dúlt.

Célestine borzongva emlékezett vissza arra, hogy negyvennégy augusztusában a családjával lélegzet-visszafojtva ült a rádió mellett, és a tilalom ellenére a BBC francia nyelvű adását hallgatta. Hitler kiadta a parancsot, hogy Párizst tegyék a földdel egyenlővé. Ezért a városközpontban minden fontos hidat és nagy középületet aláaknáztak, amint ez utólag nyilvánossá vált. Sok francia még mindig csodának tartotta, hogy a főváros szinte sértetlen maradt, miután a németek megadták magukat.

Célestine orrát sült hagyma szaga csapta meg, amikor belépett a place de Clichyhez közel fekvő rue Capron négyes számú házába. A félhomályos lépcsőház kopott falait szürke foltok tarkították. Marie egy kis tetőtéri lakásról írt neki, ezért Célestine a kopott, nyikorgó falépcsőkön felment a negyedik emeletre. *M. Tourenne* – olvasta a sárgaréz névtáblán. Nagy kő esett le a szívéről. Letette a bőröndöt, és megnyomta a csengőt, odabentről azonban semmilyen hang nem szűrődött ki. Még egyszer becsengetett, aztán harmadszor is, és a bejárati ajtóra tapasztotta a fülét. Néma csend.

Hol a csudában lehet Marie? Nem jött ki a pályaudvarra, ahogy ígérte, és itthon sincs. Célestine mélyeket lélegzett. Az első éjszakáját egy idegen városban egyedül kell töltenie

egy panzióban? A gondolatra, hogy az mennyibe kerülne, rosszullet környékezte. Aztán végre lépteket hallott a lépcső felől. Áthajolt a korláton, és meglátta, hogy egy molett nő tart felfelé sötétszürke kabátban, a nyakában piros gyapjúsállal.

– Célestine, te vagy az?

Ismeri ezt a hangot! Célestine megkönnyebbült sóhajjal borult Marie nyakába, és belélegezte a parfümje nehéz, édeskés illatát. Szorosan magához ölelte a barátnőjét, és visszatért a bátorsága.

– Isten hozott Párizsban, Célestine! Húha, te még vékonyabb lettél, amióta utoljára találkoztunk! Hogyhogy már itt vagy? Csak holnapra vártalak.

Célestine kibontakozott az ölelésből, és meglepetten ingatta a fejét.

– November tizenharmadikán, szerdán délután négykor érkezem. Ezt sürgönyöztem neked.

– Tényleg? Akkor összekeverhettem valamit. – Marie kinyitotta az ajtót, és felkapcsolta a villanyt. – Elnézést, de még nem raktam rendet.

A parányi lakás egyetlen helyiségből állt. Balra Célestine egy bevetetlen ágyat és egy magas, barna ruhásszekrényt pillantott meg, amelynek ovális tükrös ajtaja volt. A kis tetőablak alatt két, feketére lakkozott szék vett közre egy márvány bisztróasztalt. A jobb oldali falnál egy tűzhely állt, hasonló, mint náluk otthon Genêts-ben, mellette egy mosogató és egy

tálaló, amelynek ferdén lógtak az ajtajai. Marie lehajolt, és harisnyákat, fűzőket és kombinékat kapkodott fel a földről.

– Vécét és mosdót fél emelettel lejjebb találsz. Addig én begyűjtöm a kályhát, és kerítek valami harapnivalót. Biztosan éhes vagy a hosszú utazás után.

Nem sokkal később a barátnők egy vekni kenyér és egy darab sajt társaságában forrázott herbateát ittak. Marie a homlokát ráncolva nézett Célestine-re, és rövid habozás után előhozakodott a kérdésével:

– Látom, feketét viselsz. Meghalt valaki a családotban?

Célestine szemébe azonnal könny szökött. Nem is tudta abbahagyni a sírást. A könnyek, amelyeket a nagybátyjára és a nagynénjére való tekintettel sokáig visszatartott, most teljes erővel előtörték.

– Mama... a születésnapomon, ami az esküvőm napja is lett volna... – felelte zokogva.

Marie leült mellé, a karjába zárta, és simogatni kezdte a fejét.

– Szegénykém, erről sejtelmem sem volt. Sírd csak ki magad! Átérzem a fájdalmadat.

Célestine a fejét Marie vállára hajtva addig zokogott keservesen, amíg végül elapadtak a könnyei.

– A férjed bizonyára támogat ebben a nehéz időszakban. Ugye? – kérdezte Marie együttérzőn.

Célestine szomorúan sóhajtott.

– Albert-ről majd holnap mesélek. Most szörnyen fáradt vagyok – mondta.

Nagyot ásított, és megkapaszkodott az asztal szélében, hogy le ne essen a székről. Marie felugrott, a ruhásszekrényből takarót és párnát vett elő, és felrázta bennük a tollat.

Célestine, miközben a barátnője mellett feküdt a keskeny ágyban, minden tagját ólomnehéznek érezte. De Párizsban van, és nincs egyedül! Marie szívélyessége és megértése megnyugtatta, és bizakodással töltötte el. Holnap elkezdődik az új élete.